

Izhaja vsak četrtek in stane po pošti pošiljan letno Din 52, polletno Din 26, trimesečno Din 13. Naročnina se pošilja v naprej na upravo lista: »Narodni Gospodar« v Mariboru, Frančiškanska ul. 14.

Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka stane 1.50 Din.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Isti se ne vračajo. Cene oglasov po dogovoru, za večkratne oglase primeren popust. Otvorjene reklamacije popoštne proste. Oviski v uredništvu dnevno od 10.-11. ure.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

5. številka.

MARIBOR, dne 31. julija 1924.

1. letnik.

Brez žrtev ni uspeha.

Ako pogledamo v zgodovino, moramo na prvi mah konstatirati, da je vsak nov pokret, bodisi na političnem, gospodarskem ali kateremkoli drugem polju naletel na velike težave in odporne zadržbe.

Tudi slavna zgodovina NRS nam kaže strašna nasilstva in preganjanja njenega začetnega gibanja in njenih voditeljev.

Ko je NRS za časa kralja Milana v Srbiji prvič pri skupščinskih volitvah premagala takratno naprednjaško stranko, je kralj Milan, ki je stal s slednjo v najožjih stikih, naravnost znorel.

V svoji blaznosti je ukazal zapirati in ubijati radikalne voditelje. S svojo naprednjaško vlado se je odločil na umeten način izzvati upor in revolucijo, samo, da bi mogel proglasiti izjemno stanje in preki sod, ki naj bi ubijal uporne narodne mase.

Ta pekleni načrt se mu je tudi posrečil. Narod vseh okrožij, kjer so oblasti naprednjaške vlade posebno izzivalno nastopile, se je uprl in izjavil poveljstvom vojske, da noče prevrata, temveč, da zahteva, da vlada naprednjakov, ki preganja in ubija mase naroda, takoj odstopi, narodu pa povrne njegove pravice in državljske svoboščine.

Toda kralj Milan in vlada se nista ozirala na zahtevo naroda, temveč takoj ob nastalih prvih nemirih proglasila obsedno stanje in preki sod.

S prvim ukrepom se je odredila aretacija celega glavnega odbora NRS v Beogradu. Vsi odborniki so bili aretirani, le predsednik Nikola P. Pašić, Aca Stanojević in nekateri drugi so pravočasno pobegnili preko meje.

Beogradska policija je zapirala člane glavnega odbora, podeželska, žandarmerija pa druge odlične boritelje NRS in jih izročila prekemu sodu, kateri jih je takoj obsodil na smrt s pristavkom, da se ima sodba takoj izvršiti. In izvršitev obsodbe je bila grozna.

Za vse obsojence je bila izkopana skupna jama. Po prečitjanju obsodbe so ubili enega za drugim, medtem ko so prvega ubijali, so morali drugi čakati, da pridejo na vrsto, in gledati, kako se muči njihov prijatelj.

Iz sovraštva in maščevanja pa žandarji niso merili v srce ali glavo, temveč v roke, noge in druge dele telesa, samo da so bile muke še bolj grozne in strašne, in da na ta način še bolj prestrašijo narod.

In zakaj so bile vse te žrtve? Zato ker je naprednjaška vlada izdala Srbijo Avstriji, s katero je kralj Milan sklenil pogodbo, na podlagi katere sme Avstrija v slučaju upora srbskega naroda proti njegovemu režimu ukorakati z 100.000 vojakov v Srbijo, v slučaju pa, da ga srbski narod vrže iz prestola, okupirati celo državo, njega pa imenovati za avstrijskega guvernerja.

NRS je nastopila proti izdajalskemu početju kralja Milana in takratne naprednjaške vlade, in žrtvovala na tisoče in tisoče svojih najboljših življenjskih sil, samo da reši grdega izdajalstva in še gršega pogina svojo toliko ljubljeno domovino.

Tudi pri nas v mariborski oblasti mora NRS, posebno sedaj v začetku doprinarjati velike žrtve, ki se seveda daleko ne morejo primerjati z onimi, katere so morali doprinesti voditelji NRS v Srbiji ob njenih povojih. Osobito pristaši NRS na deželi so zapostavljeni zasramovanju in klevetanju versko zaslepljenih sosedov, ki jim očitajo, da so izdajalci slovenskega jezika, da hočejo upeljati cirilico, srbski jezik in pravoslavno vero ter zakon na tri leta in da stojijo z zvezi z inozemstvom, ki jih zalaga z municijo, da bodo pobili domačine in naselili po naših slovenskih krajih Srbe itd. itd. **Hudi so ti očitki zato, ker niso resnični, temveč nesramno izmišljeni.** Toda če pomislimo, kaj so trpeli prvoborniki NRS za njene visoke ideje, bomo tudi te nedolžne očitke z lahkoto prenesli.

Prišli bodo morda še hujši časi. Če gadu stopiš pošteno za vrat, se krčevito zvija in s podvojeno silo upira neizprosno suverenu, kateri mu streže po življenju.

Po deželi se svita, zapeljano ljudstvo odpira oči in NRS bo po deželi delala naprej, da ga zbudi k novemu, pravemu, svobodnemu življenju. Tedaj pa bodo začele pokati trdnjave, podrla in razpadla bo postojanka za postojanko. V zadnjih življenjskih vzdihljajih v naših vrstah potrebna je še večja požrtvovalnost, žilavost in vztrajnost. Doprinesti moramo vse žrtve, ki bodo potrebne, da iztrebimo iz širokih vrst našega naroda plemensko zastrupljenost in versko zagrizenost, katerim morata med našim poštenim in dobrim ljudstvom odkazati mesta verska strpnost in prava iskrena bratska ljubezen. S tem bo ustvarjena podlaga za skupno življenje v skupni jugoslovenski hiši. Vsaka dobra stvar pa zahteva žrtve, ker brez žrtev ni uspeha.

Seja širšega odbora NRS v Beogradu.

Od četrta 24. do sobote 26. julija tl. se je vršila širša seja glavnega odbora NRS v Beogradu. Seje so se udeležili vsi predstavniki oblastnih odborov NRS v državi kakor tudi skoro vsi radikalni poslanci. Po izvršeni verifikaciji predloženih pooblastil je ministrski predsednik

Nikola Pašić

kot strankin predsednik obrazložil pomen današnje seje. Povdarjal je, da se je vlada prepričala o neobhodnosti razpusta parlamenta in razpisa novih volitev. Prečital je nato pismeno predstavko, ki jo je v tem oziru predložil vladarju. O tej predstavi označuje v imenu celokupne vlade volitve kot edini izhod iz današnje situacije ter izjavlja, da bo vlada podala ostavko, ako bi krona njenega predloga ne uvaževala. Na to je podal Pašić historijat novjših političnih dogodkov ter je pojasnil, kako je prišlo do današnje konstelacije. Ideja koncentracijske vlade je po njegovem prepričanju zgrešena, koalicija s strankami, ki se ne odrečejo Radiću ter raznim federalističnim in avtonomističnim programom je nemogoča. Cela baza našega političnega življenja je vsled programatičnih preokretov poedinih strank spremenjena. Iz vse te nejasnosti je edini izhod: apel na narod. (Burni aplavz.) Radikalna stranka ne more zapustiti svoje osnove, vidovdanske ustave ter mora v interesu države storiti vse, da se striktno v vseh podrobnostih izvede. V tem oziru se ona ne more spuščati v nobene kompromise. Končno poziva Pašić člane glavnega odbora in poslance, da čuvajo edinstvo stranke in disciplino ter združijo vse moči za izvrševanje strankinega programa. (Po končanem Pašičevem govoru je sledilo burno odobravanje, ki je trajalo nad četrt ure.) Kot drugi govornik je nastopil predsednik Narodne skupščine g.

Jovanović Ljuba,

ki izjavlja uvodoma, da ni sprejel mandat od krone za sestavo vlade. Šefi opozicijskih grup so vladarju izjavili, da je parlament delazmožen in da je mogoča delovna vlada in da bi oni tako vlado podpirali. Zato je kralj njemu kot predsedniku Narodne skupščine poveril misljo, da se prepriča, ako je stvaritev take situacije res mogoča. Jovanović je povdarjal, da ostane zvest načelom radikalne stranke in zato smatra nemogoče sodelovanje z Radićem in z grupami, ki bi hotele v vlado, nepriznavajoč ustavnega stanja. Program narodne koalicije, ki hoče striktno izvedbo ustave, je tudi njegov program in on celo očita sedanjim vladam, da niso dovolj energično izvajale ustave. Smatra za svojo dolžnost, da se pogaja za delazmožnost parlamenta. Opozicija pri razgovorih revizije ustave sploh ni omenjala in se je zato mogel z njo pogajati. Govornik upa, da bo glavni odbor uvaževal njegovo dobro namero, hvali Pašića kot državnika, ki je soustvaritelj naše države, povdarja svojo zvestobo napram ustavi in izjavlja, da se podvrže strankini disciplini.

Na to se je pričela debata, za katero se je priglasilo 42 govornikov. Najprvo je dobil besedo posl.

Žujović,

ki je ostro napadel Jovanovića, ker je vodil pregovore s predstavniki onih strank, ki so v principu proti edinstvu države. Za njim je govoril delegat

Ilija Ilić,

bivši poslanec iz topliškega okrožja. Izjavil se je za politično koncepcijo Pašića, za nove volitve, ostro obsodil razdiralno delo dr. Korošca in klerikalcev. Poslanec

Steva Nešić,

predsednik finančnega odseka, je govoril pomirljivo v smislu politike Ljuba Jovanovića. Volitve so nepotrebne in niso v interesu stranke, ali v vsakem slučaju izjavlja, da se bo pokoril večini. Delegat

Draža Petrović

energično zahteva, da ostane glavni odbor na strani Pašića. Zahteva nove volitve.

Dr. Uroš Trbojević

odvetnik iz Zagreba je proti koaliciji s samostojnimi demokrati, želi pa, da se vzdrži edinstvo stranke.

Dr. Grđin,

poslanec iz Vojvodine izjavlja z ozirom na trditve, da so vojvodinski radikalni za Jovanovića, da ta trditve ne odgovarja resnici, ampak da so vsi odločno na Pašičevi strani in da zahtevajo takojšnje volitve. Minister

Uzunović

je izjavil, da načeloma ni proti razširjenju sedanje koalicije, niti proti temu, da se sprejme v vlado dr. Korošca, ampak predpogoj za to je, da se klerikalci ne samo v razgovorih, temveč kot stranka javno in

službeno odpovejo svojemu avtonomističnemu programu, odpovedo zvezo z Radićem ter se odkrito postavijo na temelj ustave. Smatra tudi za edino rešitev iz sedanje situacije razpis novih volitev. Poslanec

Žika Tajić.

pravi, da je koalicija s samostojnimi demokrati najboljša rešitev situacije. Ako bi krona ne hotela ugoditi iskrenim željam sedanje vlade, tedaj naj se prestopi v opozicijo. Zagrebški delegat

dr. Gmajner

je proti koaliciji s samostojnimi demokrati ter zahteva odgoditev volitev. Delegat iz Zaječara

Vasa Franišević

ostro napada Jovanovićevo politiko in odobrava isto g. Pašića ter zahteva čimprejšnji razpis volitev. Delegat iz Beograda

Mihajlo Stojadinović

obsoja postopanje Jovanovića, odobrava politiko Pašića ter zahteva nove volitve. Delegat iz Jovanovićevega okrožja

dr. Niko Subotić

je proti politiki g. Jovanovića in odločno na strani g. Pašića. Tudi zahteva nove volitve. Enako zahteva nove volitve delegat

dr. Jovan Radonić.

Na to je prišel na vrsto naš predsednik mariborskega oblastnega odbora

dr. Rudolf Ravnik,

ki je v markantnih potezah obrazložil nasilstva klerikalne stranke, proti kateri se je treba boriti z vsemi silami. Ista se poslužuje raznih nezakonitih sredstev samo s tem namenom, da bi dobila zopet nadoblast v Sloveniji v svoje roke in s tem onemogočila razširjenje drugih strank, ki so za edinstvo države. Ob koncu svojega govora zahteva tudi on nove volitve. Delegat ljubljanskega okrožja

dr. Ivan Sajović

pravi, da bi bila koncentracija s klerikalno stranko zelo škodljiva, ker oni ne bi storili tega iz ljubezni do države ali naroda in bi nas o prvi priliki prav lahko izdali, kar je njih edini cilj. Klerikalci uvidevajo, da zgublajo v narodu zaupanje in se hočejo z vstopom v vlado moralno dvigniti. Tudi on zahteva nove volitve. Delegat

Prašovan

iz Vršca odobrava politiko g. Pašića in zahteva volitve. Predsednik radikalnega kluba

Marko Gjurčić

odobrava Pašičevo politiko in pravi, da je situacija taka, da je treba biti zelo oprezen. Deleg. iz Skoplja

Bora Milovanović

prosi v imenu južne Srbije za čimprejšnje volitve in popolnoma odobrava politiko g. Pašića. Delegat mesta Ljubljane

dr. Vladimir Ravnihar

se pridružuje politiki g. Jovanovića ter ostro nastopa proti samostojnim demokratom, kojim nič ne zaupa. Izjavlja se proti novim volitvam, ker bi po njegovem mnenju ne prinesle nikake bistvene spremembe. Nadaljni govorniki Toma Graovac iz Črne gore, Martiac iz Dubrovnika, Jovan Aleksijć iz Kumanova, Stevan Stanović iz Gjevgelije, Kosta Plić iz Tetova, Andra Tanović, dr. Drmončić, Mihajlo Marjanović, župan beogradski, bivši minister Joca P. Jovanović, Dimitrije Sokolović, delegat beogradskega okrožja, Sima Ilišević iz Bihaća, Protar Ristić iz Mostara so se vsi enodušno izjavili za politiko g. Pašića ter razpis novih volitev.

Izvoljeni odbor je po kratkem posvetovanju predložil naslednjo

RESOLUCIJO:

Širši glavni odbor NRS je na svoji seji od 24. do 26. julija tl., ki se je vršila v Beogradu pod predsedstvom šefa stranke g. Nikole Pašića, razmotrivaje celokupno današnje politično in parlamentarno situacijo in po zaslišanju vodstva stranke in pooblaščenih delegatov iz cele kraljevine konstatiral:

1. da smer politike, katero je radikalna stranka do sedaj vodila, najbolje služi edinstvu države in naroda, izvojevanem s težkimi žrtvami in izraženem v državni ustavi;

2. da v vrstah radikalne stranke vlada najpopolnejša sloga in enodušnost, ki nikakor ni oslABLJENA, četudi so na dnevni red v toku dogodkov prihajala gotova konkretna vprašanja, v katerih je kot takim moglo biti raznih mišljenj vse do sklepov glavne strankine instance;

3. Glavni odbor NRS končuje delo z velikim zupanjem v vodstvo stranke, da tudi vodstvo v duhu programa in tradicije NRS goji in razvija bratstvo in slogo med Srbi, Hrvati in Slovenci; posebno pri oceni vseh objektivnih faktov, ki uplivajo na korektno rešitev vprašanj, važnih za državo in narod.

4. Širši odbor NRS končno pozivlja vse radikale in radikalske organizacije, da svoje vrste še bolj strnejo in da z neumornim delom obveščajo narod, da omogočajo stranki ono podporo in ono moč, katera ji je potrebna za izvrševanje velikih nalog, katere čakajo Radikalno Stranko, v njenem glavnem prizadevanju in da delajo za dobrobit in napredek kralja in celokupne domovine.

Resolucija je bila sprejeta soglasno, spremljana z burnim odobravanjem. Po prečitaniu resolucije sta še spregovorila gg. Pašič in Jovanović nekaj besed o slogi in disciplini stranke.

S tem je bila končana tridnevna konferenca glavnega odbora NRS. Ministrski predsednik Pašič se je z iskrenimi besedami zahvalil vsem delegatom, ki so se odzvali njegovemu pozivu in jih na to povabil na banket.

Od vseh navzočih delegatov je bilo 90 odstotkov za politiko g. Pašiča. Od priglasenih govornikov se je izjavilo za Pašiča in nove volitve 38.

Politični pregled.

Poslovna vlada federalističnega bloka.

V nedeljo, dne 27. t. m. je kralj pozval k sebi g. Ljubo Davidoviča ter ga vprašal, ako bi sprejel mandat za sestavo poslovne vlade. Davidović je ponudbo sprejel in v nekaj urah sestavil listo nove vlade. Kralj je podpisal ukaz, s katerim se imenuje Davidovičeva vlada.

Vlada opozicijskega bloka je tako le sestavljena:

Ljuba Davidović, predsednik (DS).

Dr. Anton Korošec, podpredsednik, prosveta in vere (SLS).

Dr. Voja Marinković, zunanje zadeve (DS).

Pera Marković, pošte in brzojav (DS).

Dr. Ilija Šumenković, trgovina, šume in rude (DS).

Prof. Anton Sušnik, promet (SLS).

Dragotin Pečič, javna dela (DS).

Dr. Fran Kulovec, poljedelstvo (SLS).

Prof. Ivan Vesenjāk, agrarna reforma (SLS).

Dr. Mehmed Spaho, finance (Turk).

Dr. Šelkija Behem, socialna politika (Turk).

Dr. Halil beg Hrasnica, pravosodje (Turk).

Nastas Petrović, notranje zadeve, (disident).

General Hadžić, vojna in mornarica.

Novo ministrstvo je bilo zaprišeženo v ponedeljek ob 11. uri predp. in je prevzelo svoje posle. Radikalna stranka je s tem odločno in odkritosrčno pokazala, da vztraja pri svoji dosednji politiki, obrambe vidovdanske ustave ter narodnega edinstva in da rajši gre tudi v opozicijo, kakor pa odstopiti le za las od svojega načelnega stališta. To Pašičevo naziranje je v celoti osvojila celokupna Narodna radikalna stranka.

Dosedanji hudji nasprotniki in sovražniki državnega edinstva, avtonomisti, federalisti, republikan-ki ter zavezniški komunistov so se kar čez noč prelevili v lojalne patrijote in verne služabnike vidovdanske ustave in to s svečano prisego, katero so položili v roke kralja samega. S tem činom je splavala cela klerikalna avtonomija po vodi in se je klerikalna stranka odpovedala tisti svoji glavni zahtevi, ki jo je smatrala v zadnjih petih letih kot najsvetejšo točko svojega programa. Spominjamo se še, kako so agitirali za časa zadnjih skupščinskih volitev za svojo avtonomijo ter prisegali ljudstvu, da nikakor ne vstopijo v nobeno vlado, dokler je ne dosežejo. Sedaj je klerikalna stranka za ceno štirih ministrskih portfeljev vrgla v koš svoj avtonomizem. Radovedni smo, kako se bode sedaj stranka bivših avtonomistov opravičevala pred svojimi volilci, ki so zaslepljeno drveli za avtonomistično sol za svojimi voditelji čez drn in strn.

Londonska konferenca uspešno nadaljuje svoje delo. Vse delo je razdeljeno na posamezne komisije, katere razmotrivajo tozadevna vprašanja in predloge, ki se po končnoveljavnem pretresu predložijo predsedstvu. Najglavnejše vprašanje je vojna odškodnina, katero ima plačati Nemčija. Začetkoma je nastalo glede tega važnega vprašanja med Francijo, Anglijo in Ameriko, ki so v tem vprašanju najbolj prizadete, nekako nesporazumljenje, katero se je pa že ugledilo, tako, da je dosežen med zavezniški popolen sporazum. Na konferenco bo povabljen tudi Nemčija. Upati je, da bo konferenca imela končno veljavni uspeh.

Italija. V sedanjih fašistovski vladi je navdušenje popolnoma ponehalo. Celo najboljši prijatelji sedanje vlade se oddaljujejo od nje v prepričanju, da tako ne more iti dalje. Javnost je prešla na stran opozicije, radi tega vlada med Mussolinijem in fašisti nekaj strah. Jasen dokaz Mussolinijeve nesposobnosti je Matteottijev umor, ki še do sedaj ni pojasnjen, upati je pa, da se ta zagonen umor v kratkem razčisti.

Bulgarija. Iz Bulgarije prihajajo vesti o komunističnih in agrarnih nemirih. Bulgarski notranji minister je označil te vesti kot neresnične. Te nemire je povzročila boljševiška propaganda, ki se je v zadnjem času vrgla na Balkan in posebno na Bulgarsko. Vlada je storila vse potrebne korake, da se zavaruje mir.

Rumunija. Obsedno stanje je proglašeno za ono ozemlje, kjer je bilo proglašeno aprila meseca t. l. Prepovedana so vsa zborovanja, na katerih bi se nameravalo napadati zakonite in državne ustanove. — Pred dnevi je nastal v bukareški tvornici tobačne režije velik požar. Po dosedanjih ugotovitvah je škoda ogromna. Sumi se, da so komunisti povzročili požar.

Dopisi.

Morje pri Framu. Občinske volitve se bližajo, ni več daleč oni čas, ko se bomo mi Morčani enodušno izrekli za pravično in razumno gospodarstvo, katero je pri nas nujno potrebno. Naši zlahti je prav dobro znano, da ji huda prede, ker so občani že spregledali, da tako, kakor gospodarijo naši stari Habsburžani in to že okoli 50 let ne more iti več dalje. Cel občinski odbor je na delu, da skuša rešiti še v zadnjem trenutku potapljaajočo občinsko ladjo. Poslužujejo se seveda naši starokopitneži vseh mogočih in nemogočih sredstev, ki so vsa od prve do zadnje besede nesramno izmišljena in s katerimi nas hočejo očrniti med poštenimi in razumnimi občani. Tako trobijo v občin. trobento, da hoče Narodna

Kam gre denar davkoplačevalcev?

»Slovenec« je pred nekaj dnevi zopet zakričal, kam gre denar davkoplačevalcev. Ker noče sam tega vedeti, mu hočemo pojasniti na sledečem zgledu:

Najbolj po nepotrebem se zapravlja denar v Narodni Skupščini. Poslanec je 313, vsak poslanec dobi dnevno, če se dela ali ne 300 dinarjev, to je mesečno 9.000 dinarjev, ali vsi skupaj dnevno 93.900, mesečno pa 2.817.000 ali skoraj tri milijone dinarjev. K temu je treba še prišteti vse druge stroške, kakor: poslopje, vzdrževanje in zavarovanje poslopja, telefone in telegrafe, razsvetlavo itd., dalje pisarne, uradništvo, katerega potrebujejo ti gospodje silno veliko. Vsako besedo, ki se izgovori, je treba takoj stenografirati, potem prepisati na stroj in slednjic natisniti za večer spomin, če prav tega nikdo ne čita. Skupščina bo kmalu polna od kleti do stropa ogromnih knjig, katere ni še nikdo odprl in tudi nikdo ne bo. Lahko si je misliti, kakšna množina uradnikov, stenografov in strojepiscev je za vse to potrebna. Slednjic še policija in žandarji, ki so skupščini potrebni. Naši poslanci so namreč jako surovi ljudje in bi se še stekli, če bi ne bilo zraven žandarjev. V tem oziru se odlikujejo zlasti poslanci Slovenske ljudske stranke. Če omenimo še stroške tiskarne, ki mora brez obzira na stroške delati po dnevi ali po noči, bo vsakdo razumel, da so stroški za skupščino ogromni. Lahko rečemo, da stane vsaka seja, če se vrši ali pa ne, do 200.000 dinarjev.

Nobena stranka ne krade tako brezvestno ljudski denar, kakor pa Slovenska ljudska stranka.

Kdor nekoliko pozna parlamentarne navade, ve, da nikjer na svetu poslanci ne govore mnogo na javnih sejah. Zakonski predlogi se prerešeta v odborih, potem odloči vsak klub, kako bo glasoval. Ko pride stvar v javno sejo, je vse že prerešeno in sklenjeno. Glavna seja je samo še formalnost, ki je predpisana, da zamore predlog postati postava. Poleg tega se v glavni seji podajo izjave za javnost, da javnost ve, zakaj je ta ali ona stranka tako glasovala in ne drugače. Drugega pomena nimajo. Ker je pa ta seja strašno draga, je razumljivo, da je treba opustiti vse nepotrebne govore. Poročevalec odbora poda svoje poročilo, če je potrebno, dá še eden ministrov pojasnilo, k večjemu dá zastopnik vsacega kluba kratko izjavo, potem se pa glasuje. Tako je v vsakem pametnem parlamentu. Radikalni klub ima 110 poslancev, a samo par izmed njih jih je govorilo tekom celega leta. Samo opozicija ubija čas s svojimi govori, zlasti pa poslanci slovenske ljudske stranke.

Njihovi nastopi so najžalostnejši prizori iz našega parlamentarnega življenja. Zjutraj ob devetih se prične seja. Ob desetih je morebiti končano s formalnostmi, kakor s čitanjem zapisnika poprejšnje seje, kratkimi vprašanji itd. — če niso pri tem trtil čas z nepotrebni škandali. Potem se pa priglasijo

k besedi poslanec SLS, ter začne čitati s težavo s papirja, katerega mu je nekdo napisal. Vsakdo govori v slovenščini, mnogo jih še meša v slovenščino svoje narečje. Od Srbov in Hrvatov se seveda ne more zahtevati, da bi razumeli vsako slovensko narečje. Vsak poslanec ima seveda pravico, da govori, če hoče, v slovenščini. Toda, če hoče, da bi ga drugi razumeli, mora tudi gledati, da bo razumljiv. Kdor govori lepo razločno slovenski, ter se še, kolikor mogoče, prilagodi srbsčini, bode ga razumel vsak Srb. Če pa govori slabo in nerazločno, če govori poleg tega napol v narečju, če sploh gleda, da se kolikor mogoče oddalji od srbsčine, ne razume ga nobeden. V slovenščini imamo na primer za eno in isto stvar dva izraza, od katerih je eden isti, kakor v srbsčini, drugi pa čisto drugačen. Slovenski poslanec pa nalašč ne bo rabil izraza, ki je Srbom znan, in vzel bo neznanega, samo da pokaže, da imamo drug jezik. Posledica je, da kakor hitro prične govoriti slovenski poslanec, se takoj izprazni cela dvorana in ga ne poslušajo več kot 7 do 10 oseb. Vse drugo pa gre v klube, v restavracijo ali v mesto. S takim govorom je torej ubita cela seja, zapravljenih je 200.000 dinarjev in izgubljen je dragoceni čas. Tako zaostaja celo zakonodajno delo. Nobeden časnik ne omeni takega govora, nikdo ga ne čita v stenografskih zapisnikih ali, ko je natisnjen. Edina korist od takega govora, je ta, da ga zamore poslanec ponatisniti v svojem domačem listu, ter se bahati: »Tako sem govoril.« Ljudje pa ne pomislijo, koliko je škodil s takim govorom: zapravlil 200.000 dinarjev in eno sejo !!!

S tem, kar so slovenski poslanci zapravlili s svojimi govori, bi bili lahko dobro preskrbljeni vsi slovenski invalidi!

Nekoliko je razumljivo, če tudi ne opravičljivo, zakaj poslanci tako delajo. V Beogradu nimajo namreč prav nobenega dela. Posredovati in prositi okrog uradov in ministrov ne morejo, ker na njihovo prošnjo nikdo nič ne da. Minister gotovo ne bo storil, kar bo prosil slovenski poslanec, ker nikdo ni tako neumen, da bi podpiral svoje nasprotnike, ki ga tako grdo zmerjajo. Parlamentarno delati ne morejo, ker je klub tako majhen, da ne pride nikjer v poštev. Edino, kar zamorejo storiti je, da govore o glavnih sejah, s čimur pa samo zapravljaajo čas in denar.

Ali si je mogoče misliti večjo korupcijo, kakor je ta, da poslanec požre s svojim govorom 200.000 dinarjev denarja davkoplačevalcev in še zapravi čas, da ne more priti do tako potrebnega dela — samo da se zamore doma pohvaliti: »Jaz sem tudi govoril!«

Ako bi slovenski poslanci celo leto ne bili nič govorili, bilo bi prihranjenih mnogo milijonov, predvsem bi pa bili že imeli več koristnih postav, predvsem invalidsko postavo, najbrže pa tudi že postavo o izenačenju davkov.

Pokret NRS v mariborski oblasti.

Maribor. Dne 24. julija se je vršila seja odbora NRS za V. mestni okraj v Mariboru. Potem, ko so bile obravnane razne interne zadeve, tičeče se organizacije, je bil v smislu poziva glavnega odbora v Beogradu in oblastnega odbora v Mariboru določen radikalni občni zbor na dan 16. avgusta 1924 ob 8. uri zvečer v gostilni Nendl. Na dnevnem redu se nahaja razven običajnih točk tudi volitev odbora. Člani V. mestnega okraja (magdalensko predmestje) se pozivljajo, da se tega občnega zbora prav gotovo udeležijo.

Grize - Zabukvca. Dne 22. maja 1924 je bila ustanovljena krajevna organizacija NRS za občino Grize-Zabukovca v celjskem srezu. O pomenu, programu in cilju NRS je poročal g. Ivan Dolenc, ki je za svoja izvajanja žel ob koncu svojega govora buren aplavz. V odbor so bili nato izvoljeni: predsednik Ivan Ribar, tajnik Alojzij Potnik, blagajnik Ivan Pippan; odborniki: Anton Laznik, Ivan Cej in Ivan Pertot. V točki slučajnosti je bilo sklenjeno, da priredi krajevna organizacija javen shod in povabi delegata oblastnega odbora NRS iz Maribora.

Škale pri Velenju. Dne 6. aprila 1924 je bila ustanovljena krajevna organizacija NRS v Škalah pri Velenju. Ustanovnega zbora se je udeležilo lepo število pristašev, kojim je raztolmačil program in delo NRS v preteklosti in sedajnosti g. Franc Vidovič. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Franc Vidovič; podpredsednik Franc Mlinar; tajnik Josip Veničnik; blagajnik Mihael Oblak; odborniki:

Ivan Dobršek, Fran Dolar, Fran Koren in Ivan Grobelnik. Sklenilo se je, razviti obširno agitacijo, da se organizacija razširi.

Slovenjgradec. Radikalni občni zbor krajevne organizacije NRS v Slovenjgradu se je vršil dne 26. februarja 1924 ob veliki udeležbi članov. Po izvršenih volitvah v smislu strankinega štatuta je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Albert Kopač, trgovec; podpredsednik inž. Emil Papis; tajnik inž. Ivan Pinterič; blagajnik Josip Prah; odborniki Anton Čuden, Edo Semec, Franjo Prah, Matija Frank in Alojzij Testenjak.

Celje. V Celju se je vršil srezki zbor dne 14. februarja 1924. Navzoči so bili vsi načelniki in podnačelniki krajevnih organizacij celjskega sreza. O pomenu zbora je obširno poročal g. R. Stermecki, načelnik krajevne organizacije NRS mesta Celje. Nato se je srezki odbor tako-le konstituiral: Rudolf Stermecki, trgovec v Celju, predsednik; Julko Kovačič, župan iz Vojnika, podpredsednik; Alojzij Bregar, trgovec v Novicerkvi, tajnik; Franjo Brence, nadučitelj v pok. v Ložnici, blagajnik.

Tajništvo NRS (srezke in krajevne organizacije za mesto Celje) posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. do 15. ure v strankini pisarni v Celju, Kralja Petra cesta 28, I. nadstropje, levo. — V gori navedenem času je strankin tajnik na razpolago vsem pristašem stranke za informacije in eventualna pojasnila. — Srezki odbor NRS v Celju.

radikalna stranka povišati vse občinske davke, da hoče dosedanjo občinsko gospodarstvo uničiti itd. Mi morski radikali nečemo zvišati davkov, in tudi ne uničiti obč. gospodarstva, pač pa zahtevamo, da se obč. doklade znižajo, katere so v naši občini tako visoke, da posameznim gospodarjem uničujejo svojo z žuljavimi rokami težko pridelano imetje tako, da jih bodo iste, ako se v najkrajšem času ne znižajo spravile na rob propada. Tako n. pr. plačujejo naši krčmarji letno v občinsko kaso ogromne svote. Kam gre ta denar? Stari občinski dolgovci se ne plačujejo, obč. ceste se ne popravljajo, občinsko premoženje se razmetava, pač pa bi bilo naši žlahti po volji, ako bi naši občani še nadalje hodili roboto delat na občinske ceste. To je majhna slika naših občinskih gospodarjev, prinašano jo pa zato, da bodo oni, katerim se dosedaj še niso odprle oči spregledali, da so bili na napačni poti in da morajo isto sedaj pri občini. volitvah popraviti ter vsi kot en mož dati svoje glasove oni stranki, ki hoče in ima dobro voljo popraviti našo zavoženo obč. gospodarstvo. Ta stranka pa je naša Narodno radikalna stranka, ki hrepeni po tem, da bodo v vsaki občini živeli vsi občani v bratstvu složno, in da se nobenemu ne bo godila krivica. Zato pa Morčani na plan, občinske volitve se bližajo in 10. avgust je naše zmage dan!

Celje in okolica. Zgodovinski dan za naše mesto je 21. julij 1924. Ta dan ob pol enajstih se je vršila v Invalidskem domu, kjer je nastanjen protituberkulozni dispanzer oficijelna otvoritev pasterjevega zavoda in protituberkuloznega dispanzerja. Sanitetni inšpektor g. dr. Katičič je otvoril oba zavoda z primernim nagovorom. Z veseljem pozdravljamo to važno inštitucijo, posebno pasterjev zavod, ki sestoji iz treh barak in se nahaja na vrtu bolnišnice, ter je edini v celi Sloveniji. Prostora je za 30 bolnikov v zavodu. Šef zavoda je g. dr. Rebernik. — Vojaška uprava podira zadni del bivše vojaške bolnice. Mestni svet je odločno proti temu, da bi se na tem mestu postavile konjišnice, ter je zato v svoji seji dne 18. julija oddal erarju brezplačno v najem del zemljišča pri Spod. Lanovžu. — A. Plank, tovarniški delavec pri trvdki Westen v Celju, doma v občini Št. Lovrenc pod Prožinom, je bil dne 20. julija ponoči pri gostilni Bevc z nožem težko ranjen. — Isti dan je bil v prepiru z nožem ranjen Vinko Pristovšek iz Drešnje vasi, ko se je vračal po poti proti Petrovcam domov. — V Liscach pod Petričekom se je popravila gozdna cesta, stroški znašajo 1350 Din, katere bodo plačali posestniki dotičnih gozdnih parcel. — Dne 24. julija jutraj je bilo izpuščenih iz preiskovalnega zapora 9 Orjunašev, ki so bili osumljeni radi komunističnega napada, dne 1. junija v Trbovljah. — Dne 23. julija sta pila neki mlad mož in starejša žena »pri Kroni«. Ko sta bila že vinjena sta se stepla, nakar jo je mladi mož pobrisal v hotel »pri Pošti«, kjer je tudi razgrajal, dokler ga ni opazilo oko postave in ga vtaknilo pod ključ. Žena ga je iskala po mestu in slednjic zvedela za njegovo usodo. Odšla je na policijo, kjer je robančila in izjavila, da brez moža ne more živeti. Spravili so tudi njo pod ključ, drugo jutro pa sta plačala 300 Din kazni. — Kmetje, obrtniki in delavci, pristopajte v Narodno-radikalno stranko, širite naš Narodni Gospodar,

da bo srečna in edina
lepa naša domovina! Dolinski.

Sv. Martin p. Vurbergu. V nedeljo, dne 20. tm. sta posetili naš kraj pevski društvi »Zarja« in »Jadrana« iz Maribora. Naši narodni društvi sta prepevali krasne narodne in domače pesmi, tako, da je marsikateri domačin rekel: »Kaj takega pa še nisem slišal.« Pevci so se nastanili v gostilni Amer. Udeležba ni bila taka, kakor smo si želeli. Vzrok temu so pa zopet naši zaslepljenci, ki so na višji ukaz morali agitirati proti udeležbi, ker se je ukaz glasil, da pridejo Orjunaši pobijati mirno domače prebivalstvo. Domačini, ki so se prepričali, da je bila cela agitacija proti udeležbi le gola strankarska zagrizenost, so se počasi približali našim pevcem, ter se tako z nami vred lepo zabavali na tej lepi kulturni prireditvi. Ko so se pevci vračali proti domu, so jih domačini prav srčno pozdravljali ter jih prosili, da zopet obiščejo v kratkem naš zaspani kraj, ter da bodo v prihodnje preskrbeli, da nobeden domačin ne bo nasedel protiagitaciji. Žalostna nam majka, ako je kultura kulturonošem postranska stvar; strankarski boj pa njih ideal!

Studenci pri Mariboru, (Požar.) Dne 23. tm. je nenadoma okoli 2. ure popoldne izbruhnil požar v gospodarskem posloju tukajšnje posestnice Antonije Gašparič. Mariborska požarna bramba je takoj po obvestilu hitela na pomoč nesrečnici, da skuša rešiti, kar se še rešiti da. Žalibog je bilo že celo gospodarsko poslojje v plamenih, ker se je požar vsled hudega vetra bliskovito naglo razširil. Naši studeniški požarni brambi se je zahvaliti, da se požar ni razširil na ostala poslojja, oziraje se na to, da mariborska požarna bramba vsled neke napake pri brizgalni ni mogla stopiti v akcijo. Požarni brambi se je posrečilo obraniti stanovanjsko hišo nesrečne posestnice pred požarom. Gospodarsko poslojje je popolnoma pogorelo. Nastala škoda je le deloma krita z zavarovalnino. Po dosedanjih ugotovitvah so požar zakrivil otroci.

Gornji grad. De 26. julija se je vršila sodna razprava proti županu Francu Stucel iz Mozirja, kateri je o priliki lanskega shoda NRS izvršil nasilje nad

kandidatom g. dr. Lenartom; ga dejansko napadel in postavil na cesto. Obsojen je bil na 500 Din kazni. Franc Stucel je nosilec kandidatne liste SLS pri bodočih občinskih volitvah moziške okolice in tudi kandidat na županski stol. Oni gospod iz Mozirja, ki brusi svoj jezik proti radikalom mu svetujemo, da naj bo bolj miren in previden, da mu ne bo treba odgovarjati za njegova nepremišljena dejanja.

Trbovlje. Pred kratkim se je priklatil v naš kraj neki Janez Krevelj. Izdal se je za moža pri nas bivajoče posestnice, katere mož je za časa vojne odrinil na fronto ter bil l. 1916 proglašen za mrtvega. Posestnica Krevelj se je nato drugič poročila. Te dni se je pa zglasil pri njih neki Janez Krevelj, ki se je izdal ter zatrjeval, da je on pravi mož dotične posestnice, ter da je bil pomotoma proglašen za mrtvega, v resnici je bil pa le težko ranjen in odveden v italijansko ujetništvo. Goljuf Krevelj je bil jako dobro poučen o vseh domačih razmerah, tako so že neki domačini resno mislili, da je res pravi mož posestnice; a mati, žena, brat in otroci ga pa nikakor niso hoteli spoznati. Ker je videl, da mu njegova goljufija nič ne bo pomagala, je končno pristal na to, da se mu naj izplača njegov delež, ki ga ima na posestvu kot prejšnji lastnik in da je kljub vsej resnici pripravljen oditi zopet v tujino. Ker je Kreveljeva rodbina bila mnenja, da je mogoče »Janez« umobolen, so ga poslali v Ljubljano k zdravniški preiskavi, kamor ga je spremljal brat. Zdravniki seveda niso mogli nič dognati in so ga poslali zopet domov. Iz Žalca se nam pa poroča, da je bil Janez Krevelj iz Trbovelj dne 24. tm. zvečer, ko je prispel sem, razkrinkan kot slepar. V resnici se piše Jožef Ačko, rodom iz Celja. Kot prefriganega goljufa ga sodišče tudi že dalje časa išče. Jožef Ačko je bil že večkrat predkaznovan. Odveden je bil v zapore okrajnega sodišča v Celje, kjer je že priznal nameravano goljufijo, s katero se je hotel okoristiti pri Kreveljevih v Trbovljah. Sedaj premišljuje svoje pustolovščine v kamrici in čaka na zaslužen plačilo.

Mecelj pri Podlehniku. Poroča se nam: V trgovino tukajšnjega trgovca Belina je bil nedavno izvršen drzen roparski vlov. Po noči je večglava roparska banda vdrla v trgovino ter s samokresi izsilila, da jim je trgovec izročil blago. Vse ukradeno blago so natovorili na voz, ter isto odpeljali. Razen velike množine manufakturnega blaga so si roparji prilastili tudi del najboljšega pohištva in razne druge dragocene stvari, v skupni vrednosti od 250.000 Kr. Oblasti so pridno na delu ter upajo, da kmalu izsledijo tatove. Trgovec Belina je obljubil, da plača takoj onemu, ki mu prijavi izsleditev, bodisi roparjev ali ukradenih predmetov, 8000 kron nagrade.

Lajtersberg. (Zlata poroka.) Ivan Berglez in Ivana Berglez roj. Golob iz Lajtersberga pri Mariboru sta obhajala v nedeljo dne 21. tm. svojo zlato poroko. Predpoldan se je zlata poroka vršila v Frančiškanski cerkvi v Mariboru. Po poroki sta se podala z gosti vred v Lajtersberg, kjer jima je lajtersberško izobraževalno društvo pripravilo obed. To društvo je tudi zelo pripomoglo, da sta mogla obhajati to znamenito poroko. Slavljenca, ki sta kljub svoji visoki starosti še zdrava in čila, sta sicer siromašna, toda ugledna in vobče spoštovana v Lajtersbergu in okolici, kakor tudi v Mariboru.

Sv. Križ pri Mariboru. Pri nas so pred dnevi dosedaj neznan tatovi vlomili v stanovanjsko hišo posest. Ivana Krepeka ter odnesli naslednje stvari: lovska puška (kaliber 16), tri rjuhe, 3 metre platna, 2 srebrni uri, 1 klobuk, 1 srebrno ovratno verižico in 700 Din gotovine. Skupna vrednost ukradenih predmetov znaša 4000 Din. Pred nakupom se svari. — V naši sosedni občini Jurjevski dol je bilo nekaj dni pozneje ukradeno posestniku Juriju Čučeku 10 tisoč Din gotovine in več drugih predmetov, v skupni vrednosti 2500 dinarjev. Tat se dosedaj še ni mogel izslediti.

Ormož. (Najdeno truplo.) Kakor ste v zadnji številki »Narodnega Gospodarja« poročali, je strojevodja Rudolf Puklavec v Mariboru pri kohanju utonil. Njegovo truplo se je našlo na dravskem obrežju blizu Ormoža, ter pokopalo na tukajšnjem pokopališču.

Ptuj. Pred kratkim so dosedaj neznan zlikovci ukradli iz podstrešja usnjarne »Petovija« večjo množino moških in ženskih čevljev v skupni vrednosti 8200 dinarjev. Oblastem se še ni posrečilo izslediti tatove.

Mala Nedelja. V nedeljo dne 20. tm. je tukajšnje narodno kulturno društvo slovesno otvorilo svoj društveni dom. G. inž. Lupša je prisrčno pozdravil došle goste. Govoril je tudi predsednik organizacije prekmurskih dobrovoljcev, katerega govor je bil sprejet z velikim odobravanjem. Nj. Vel. kralju je bila odposlana udanostna brzojavka.

Pobrežje pri Mariboru. Dne 23. tm. se je obesil za gostilno Simonič delavec na kor. kolod. I. Pavtlič. Njegovo truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico na Pobrežje. Pavtlič zapušča ženo in štiri otroke. — Varuj se žensk, pravi stari pregovor. Tako sta se pri nas nedavno sprla neki sosed s svojo sosedinjo radi neke meje. Sosedinja pa je jako huda in nagle jeze, je pri tej priliki zgrabila za neki kol in svojo sosedo tako pretepla, da je mož že nekaj dni dela nezmožen. Iskati je moral tudi zdravniško pomoč. Sosedu pa svetujemo, da se v prihodnje ne spušča v prerekanje z ženskami, ki so v takem slučaju neusmiljene; želimo mu skorajšnje okrevanje.

Razno.

Proslava 5-letnice osvobojenja Prekmurja. 12. avgusta 1919 je jugosl. vojska vkorakala v Prekmurje in zasedla zemljo, ki jo je bil nam prisodil vrhovni svet v Parizu. 12. avgusta poteče od takrat peto leto. Po tisočletnem narodnem robstvu je zasijalo solnce svobode tudi v madžarski kraljevini živčim Slovincem, ki se poprej skoraj zavedali niso. da so tudi oni eno in isto z brati Slovenci ta kraj zemlji! Spomin na dan, ko je naša slavna vojska zasedla Prekmurje, hočejo letos proslaviti prekmurski dobrovoljci, ki so se po prevratu pa do zasedbe Prekmurja z orožjem v roki borili za svobodo svoje ožje domovine. Proslava se vrši v nedeljo dne 10. avgusta v Beltincih, narodno najbolj probujenem kraju v Prekmurju. Na predvečer, v soboto 9. avgusta, se pa vrši proslava v Murski Soboti, kjer leže na tamkajšnjem pokopališču trupla šestih junakov-Hrvatov, ki so ob prvi zasedbi Prekmurja, dne 3. januarja 1919, padli v Murski Soboti.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra 1914 (ponedeljek). Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). Oskrbnina za redne (privatne) učence v zavodu znaša do preklica mesečno samo 75 dinarjev, kakor sedaj v srbskih kmetijskih šolah, dokler ministrstvo za kmetijstvo ne ukrene drugače; sinovi ubožnih kmetovalcev so pa tudi te oskrbnine oproščeni v celoti ali do polovice ter se imenujejo potem državni učenci (stipendisti). Prošnje za sprejem je pošiljati **direkciji držav. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. avgusta t.l.** Kako se prošnja napravi, odnosno opremi in vsi drugi splošni ter podrobni pogoji za sprejem učencev so točno razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), koja tiskovina se pošlje vsakemu zanimancu proti plačilu 5 dinarjev v gotovini, nje takojšnja nabava se nujno priporoča. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor Andrej Žmavc.

Pariška olimpijada. V nedeljo dne 20. tm. se je vršila v Parizu svetovna tekma telovadcev vseh narodov. Svetovno prvaštvo je bilo priznано Slovencu Leonu Štukelju iz Novega mesta in to v posamezni telovadbi. Vrstna tekma nam izkazuje sledeči rezultat: 1. Italija, 2. Francija, 3. Švica, 4. Jugoslavija in 5. Amerika. Naši Sokoli so torej vsled njihove vztrajnosti dosegli najlepši uspeh, ker stojijo v vrstni tekmi na 4. mestu.

Nesrečna vožnja. Pretekli teden se je peljal neki tujec iz Siseka mimo Zg. Poljskave v Maribor. Ker je vozil precej hitro se je zaletel v brzojavni drog, nato je podrl neko sadno drevo, in pri tem zadobil precejšno poškodbo, tako da je še le po enournem popravilu mogel nadaljevati svojo pot. Pripomniti je treba, da je pri tej priliki močno poškodoval brzojavni drog in vsled hudega udarca izdril žične nosilce, katere je morala drugi dan poštna uprava popravljati.

Od električnega toka ubita. Pri mizarju Munda v Mariboru zaposleni učenec Štefan Kozar je bil pred dnevi od električnega toka ubit. — Istotako je bil 26-letni delavec Gustav Amon, zaposlen pri pivovarni Laško v Mariboru, v skladišču od električnega toka usmrčen.

Petindvajsetletnica avstrijskega državnega kanclerja. V sredo 23. tm. je obhajal avstrijski državni kancler dr. Seipel 25-letnico svojega mašniškega posvečenja. Ob priliki svečanosti je izročil papeški nuncij jubilantu lastnoročno pisane papeške čestitke.

Letovišča za kaznjence. Na Angleškem so poslali prejšnji teden 40 jetnikov v letovišče Wiaht. V poštev pridejo le oni kaznjenci, ki so že dalje časa v zaporu in so že oslabei. Preskrbljeno je seveda zadostno število paznikov ter tudi posebno za to določeni okraj, kjer se lahko svobodno kretajo.

Vse dobre lastnosti,

ki jih gospodinja pri trudapolnem pranju perila pričakuje od mila, so združene v „Zlatorog“ milu. Radi visoke čistilne moči, velike množine pen in izredne izdatnosti napravi iz vsakega perila v najkrajšem času snežnobel dišeč zaklad, ki vam dela največje veselje! Zahtevajte zato samo „Zlatorog“ milo!

Ukinjenje lokalnih vozov pri mednarodnih brzovozjih. Direkcija državnih železnic v Ljubljani nas obvešča, da so z 18. t. m. ukinjeni pri vseh mednarodnih brzovozjih lokalni vozovi, vendar obstaja še nadalje promet lokalnih potnikov v istem obsegu, kakor do sedaj. Lokalni potniki naj vstopajo iz carinskih in policijskih ozirov vedno v one vozove, katere jim nakaže vlakospremno osobje. Po največ so to prvi vozovi za strojem, t. j. en voz III. ter en voz I. in II. razreda. Na zahtevo obmejnih policijskih komisarijatov morajo imeti lokalni potniki pri sebi kakršno koli legitimacijo, s katero lahko dokažejo v vlaku službo vršečim policijskim organom svojo identiteto. Ta zahteva ni nova pač pa stopa sedaj občutnejše v veljavo, da se lažje razloči lokalnega od tranzitnega potnika.

Največja mornariška parada sveta se je priredila pred tednom na Angleškem pod poveljstvom admirala sir John de Robeck. Parade se je udeležilo nad 200 vojnih ladij in na stotine vodnih letal.

Gospodarstvo.

Mariborska razstava. V soboto, dne 26. julija se je vršil shod prijateljev razstave in konstituiral se je konzorcij, katerega člani so sledeči: Ambrožič, Kovač, Tomažič, Farič, Horvat, Löschnigg, Kelc, Pucelj,

Kolarič, Čutič, Gumzej, Kenda, Bezjak, Jemec, Žnidar. Kot funkcionarji so bili izvoljeni Ambrožič, predsednikom, Farič, podpredsednikom, Kenda, tajnikom in Pucelj, blagajnikom. Sklenilo se je, da se razstava vrši nepreklicno od 15. do 28. avgusta t. l.

Mednarodna avtomobilna razstava v Zagrebu se vrši od 11. oktobra do 15. oktobra t. l. Razstavljeni bodo razen avtomobilov vsa motorna vozila, posebno ona, za obdelavo zemlje. Najemnina znaša 60 dinarjev za razstavni prostor v paviljonih, pod milim nebom pa 30 dinarjev od kvadratnega metra. Priglasenih je že veliko število razstavljalcev.

Čebelarški kongres v Beogradu. V času od 23. do 26. avgusta t. l. se vrši v Beogradu prvi jugoslovanski čebelarški kongres. Prometno ministrstvo je dovolilo vsem posestnikom tega kongresa 50 odstotkov popusta na vseh drž. železnicah. Na tem kongresu se bo tudi sklepalo o ustanovitvi državne zveze jugoslovanskih čebelarjev.

Živinjski sejem v Mariboru (dne 22. 7. 1924). Dognon: 433 krav, 246 volov, 19 bikov, 16 telet in 6 konjev. Cene so bile naslednje za kg žive teže: debeli voli 13.25—14 Din, poldebili voli 11.50—12.50 Din, plemenski voli 10.00—11.50 Din, biki za klanje 10 do 12.25 Din, klavne krave 11.50—12.25 Din, plemenske krave 10—11 Din, krave za klobasarje 7.50—8.50, molzne krave 9—11 Din, breje krave 9—11 Din, mlada živina 10—12 Din.

Cene mesu v Mariboru (dne 22. 7. 1914). Volovsko meso I. vrste 25—27 Din, II. vrste 22—24 D, goveje meso 19.21 Din, teletina I. vrste 25—28 Din, II. vrste 21—24 Din, svinjsko meso (sveže) 22.50 do 35 Dinarjev.

Veliki živinjski in kožni sejem v Sarajevu se vrši v času od 21. do 23. septembra t. l. Omenjeni sejem bo eden največjih v naši državi. Pridobitni krogi delajo na to, da se ta sejem vrši letno ob gotovem času.

Nov premogovnik v Sloveniji. G. Anton Žnidar je odkril pred nekaj tedni nov premogovnik v Makolah pri Poljčanah. Izsleditev tega premogovnika bo velike gospodarske važnosti za Slovenijo.

Mednarodni kongres antialkoholikov se vrši letos meseca avgusta v Beogradu.

POZORI!

Danes smo priložili listu poštne položnice in prosimo, da se jih naslovljenci pridno poslužijo in nam nakažejo naročnino, ki znaša:

za 3 mesece Din 13.—
do novega leta Din 26.—

Uprava »Narodnega Gospodarja«.

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Trošt. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

Cena za dve vrsti Din 4.—; vsaka nadaljna vrsta ---- Din 1.50. ----	MALI OGLASI	Uprava odgo- varja le, ako se priloži znamka - za poštnino. -
--	------------------------	--

Posestvo se prodaja v bližini Maribora. Isto obsega 20 orolov njih, travnikov, vinograda in gozda. Več se izve pri Troha Karlu, Maribor, Slovenska ulica 2

Dve dijakinji se sprejmeta na stanovanje in hrano. Naslov pové uprava našega lista. -----

Vrtnarija Ferdo Kočevar v Mariboru, Koroška cesta št. 63 se priporoča. -----

Inserirajte v
Narodnem Gospodarju

Automobilno zastopstvo
I. J. gf. Herberstein
Maribor, Gosposka ul. 20 - Tel. 133

„Sanatorij“

v

MARIBORU

Privatna klinika z najmodernejšimi napravami na polju zdravstva. Sprejmejo se vsi bolniki razven umobolnih in takih z nalezljivimi boleznimi

Prosta izbira zdravnikov

Cene: I. razred Din 160.—, II. razred Din 120.—, III. razred Din 85.—

== Prospekti na zahtevo! ==

OTVORITVENO NAZGANILO.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznani, da sem otvoril pod firmo

MARKO ČUTIČ

Slovenska ulica 18

kotlarsko delavnico.

Po svoji dolgoletni praksi pri raznih tu- in inozemskih tvrdkah sem več vsega v to stroko spadajočega dela in se cenjenemu občinstvu priporočam za obilna naročila, ki jih bom vedno vestno in točno izvršil ter beležim

z odličnim spoštovanjem
Marko Čutič.

POZOR! AVTO POZOR!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelo prodajo. Strogo realna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN

Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Tanjere (tase) sa lepenke

svakojake kutije (škatlje), kapsli za slatkiš, belu lepenku itd. liferuje u svakoj množini

Tvornica kartonaža

Benčina i drug, Maribor.

ODEJE

flanelne in šivanje za postelje, odeje za delavce, odeje za konje, perje za pernice, žimo, afrik in cvilh za žimnice ter platno za prtiče kupite **najceneje v veletrgovini**

R. Stermecki

== Celje št. 394 ==

Trgovci en gros cene. Cenik zastonj!

Umetna gnojila

prvovrstni rudninski superfosfat, superfosfat iz kostne moke ter razna mešana gnojila po najnižjih konkurenčnih cenah dobavlja :- :-

tovarna kemičnih izdelkov
v Hrastniku

Najboljši pisalni stroj!

Continental

Samoprodaja

Ant. Rud. Legat
Maribor
samo
Slovenska ul. 7.
Telefon 100.